

Nagy Miklós Kund

Tágra nyílt kapuk

Marosvásárhelyi műtermek,
műhelyek, galériák

Marosvásárhely képzőművészete még mindig „exportképes”. Annak ellenére, hogy az 1989 decemberében megbuktatott diktatórikus rendszer utolsó másfél évtizedétől napjainkig az összes többi alkotói területhez viszonyítva, a legnagyobb vérvesztést kellett elszenvednie. A fiatal festők, szobrászok tömegesen távoztak az országból, de az idősebb nemzedékek jeleiből is sokan választották az emigrációt. Az ő soraikat az utóbbi időben a halál is vészesen ritkította, annyira, hogy a város művészeti életét a második világháború után megalapozó, majd felfuttató nagy generáció, a tehetségek százait felfedező és alapos szakmai tudással útra bocsátó mesterek közül ma már egy sem él. Utolsóként közülük a közelmúltban Barabás István, az erdélyi tájak egyik legszuggesztívebb festője ment el örökre. Bordi András, az egykori híres városi festőiskola vezetője, az akvarellfestészet úttörő vezéregyénisége, éveken át a Képtár hű és hozzáértő őre és szintén fáradhatatlan pályatársai, a festőművész Incze István, Piskolti Gábor, a művészeti középiskolát létrehozó, és negyedszázadon át igazgató tevékeny szobrász, Izsák Márton, a tragikus körülmények közt fiatalon elhunyt, páratlan tudású és újító szellemével sokakat megfertőző Nagy Pál művészpédagógus és még számos más kiválóság emléke már csak a közzsájon forgó legendákat vagy a múltidéző művészettörténeti írásokat gazdagítja.

És mégis, talán éppen az elődök hatásának elevenségét bizonyítva, a marosvásárhelyi képzőművészeti jelenségek napjainkban is fokozott figyelemre érdemesek, még akkor is, ha különlegesen kiemelkedő alkotó egyéniségekben talán szegényebb a város, mint a XX. század hatvanas, hetvenes évtizedeiben, amikor az itteni alkotóművészeti és kiállító kezdeményezések ezt az akkor még aránylag kicsi, vidéki települést országos viszonylatban is az első közé emelték. Ezt egyébként öt évvel ezelőtt a budapesti Ernst Múzeumban *Felezőidő* címmel megrendezett, átfogó és messze visszhangzó kiállítás is szemléltette. Tegyük viszont hamar hozzá, hogy bármint rombolhatta a kényszerű exodus, és bármekkora öröket hagyott a megállíthatatlannak tűnő létszápadás, az például, hogy testületileg távozott a mindmáig külföldön is legismertebb és legbefolyásosabb vásárhelyi csoportosulás, a szemléletbeli és szervezési megújítást gerjesztő MAMŰ (Marosvásárhelyi Műhely), a hiányzók helyére mindig újabb aktív, folyamatosan dolgozó és szervező

alkotók próbáltak lépni. Ami annak is köszönhető, hogy az igényességével mindig kitűnt, ma már közel hatvan esztendő művészeti középiskola továbbra is bővelkedett tehetségekben. A hiatusos pótlása persze, teljes mértékben sohasem sikerült, a rendszerváltás után megváltozott viszonyok azonban a Bolyaiak városában is felpezsdítették a művészeti mozgásokat. Az elzártság, a tiltások után hirtelen bekövetkezett kapunyitás, az információk, eszmék, izmusok szabad áramlása, az utazásokat akadályozó addigi korlátozások megszűnte, a megkönnyített tárlatcserék sok mindent képesek voltak ellensúlyozni. De hadd ne részletezzük mindezt, jól ismert és sokrétűen elemzett jelenségek az anyaországban is, meg másutt, szerte a térségben. Inkább ugorjunk egy nagyot, és vázoljuk a jelen Marosvásárhelyének meglehetősen összetett, tarka és nem ritkán ellentmondásosan értékelt képzőművészeti valóságát.

Térjünk vissza oda, ahonnan kiindultunk. Arra, hogy a város képzőművészete képes immár kellő érdeklődést kelteni maga körül, nemcsak a szűkebb pátriában, hanem jóval távolabb is. Az egyik példa ugyan a múltban gyökerezik, de a jelenre is jótékonyan visszahathat, nem fölösleges tehát megemlítenünk. Pár hete a szentendrei MűvészetMalomban látható a Bernády-gyűjtemény, az az értékes képanyag, amellyel a Marosvásárhelyt a múlt század első évtizedeiben korszerűsítő, jövőbe tekintő polgármester, dr. Bernády György megalapozta az építészeti, díszítőművészeti remeknek tekintett szecessziós Kultúrpalotában a városi képtárat. A kiállításra sokan kíváncsiak, érthető, hiszen a festményeket olyan nevek fémjelzik, mint a Munkácsy Mihályé, Paál Lászlóé, Barabás Miklósé, Lotz Károlyé, Vaszary Jánosé vagy a nagybányai festőtelepet képviselő legjobb alkotóké. Az első két hét folyamán már ötezer látogatója volt a tárlatnak, a februári zárásig biztosan még számosan megnézik. És lehet, hogy kedvet kapnak Marosvásárhelyen is megtapasztalni, milyen ott a mai művészeti élet. Olyan-e a folytatás, mint amit a kiállításon szereplő korábbi helybeliek, Dósa Géza, Vida Árpád, Bordi András egymást stafétaszerűen követve felmutattak? Ha sikerül elmélyülniük a vásárhelyi sajátosságokban, felismerhetik: lehettek olykor szinkópák is a folyamatban, de a művésznemzedékek stafétaváltása mindenkor harmonikussá csiszolódott és ötvöződve tudott különlegesen nyújtani a művészetkedvelőknek.

Ezt egy másik, külföldet járó kiállítás is bizonyítja. Az eltelt hetekben, hónapokban a Román Művelődési és Vallásügyi Minisztérium Promocult pályázatát elnyerve, a 2001-ben létesített Bolyai János Alkotótábor munkáiból válogatott műgyűjtemény és a táborvendégek egy része mutatkozhatott be Kecskeméten, majd a szicíliai Avolában és a németországi Ilnauban. A nyaranta a marosvásárhelyi várban együtt dolgozó művészek más-más fajt, stílust, irányzatot, nemzedéket képviselve igyekeznek minél színvonalasabb alkotásokat hagyni a művésztelepnek, amelynek fő sajátossága, hogy a témák

Barabás Éva: Titokzatos krónika (olaj)

Bandi Kati: Zene (faliszőnyeg)

Pokony Attila:
Gyűrődés
(márvány)

gyakori ihletője a Bolyai szellemiség, és egyöntetű elvárás az az igényesség, amely a két nagy tudóst, apát és fiát, Bolyai Farkast és a geometriát forradalmasító Jánost jellemezte. Természetszerűleg hagyomány és újító szellem kézen fogva jár a táborban, a helybeli alkotók és a rendszeresen visszatérő elszármazott vásárhelyiek – idősebbek, ős-MAMŰ-sök és egészen fiatalok –, meg a városhoz közvetlenül nem kapcsolódó meghívottak évről évre váltják azt a művészeti ágat és műfajt, ami az éppen aktuális együttlét során a középpontba kerül. Az eddigi hét táborozáson részt vett több mint száz művész a festészet, szobrászat, grafika, médiaművészet, kerámia- és textilművészet, faszobrászat terén jeleskedett. Jövőre a kovácsoltvas lehetőségeit próbálják megtapasztalni.

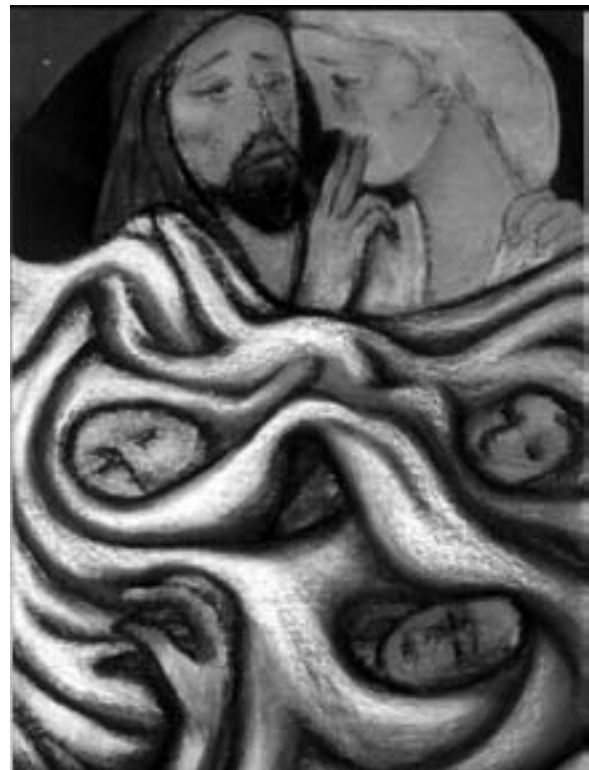
Ha a rendszerváltás óta végbement marosvásárhelyi művészeti változások jellegzetességeit akarjuk felsorolni, ezt a sokféleséget mindenképpen említenünk kell. Valamiképpen szervezési szempontból is leképeződik. Mert megőrződött ugyan az a régi tradíció, hogy a képzőművészek országos szövetségbe tömörülnek és ennek megyei, helyi fiókjai is működnek, Marosvásárhelyen például jelenleg közel száz tagot tartanak nyilván, de vannak elegenden, akik ettől az átörökölt szervezkedéstől ódzkodnak, és attól is idegenkednek, hogy az évente egyszer továbbra

is megszervezett közös, nagy bemutatkozásokra, megyei kiállításokra benevezzenek. Inkább olyan csoportos tárlatok születnek, amelyeken műfaji vagy nézetazonosság, esetleg más rokon törekvések alapján társult alkotók jelentkeznek munkáikkal. Ezen a vonalon máris jelzésre méltó újabb hagyományok eresztettek gyökeret, s felfigyelhetünk a városban hosszú ideig elhanyagolt műfajok reneszánszára is. A legrégebbi a textilművészek évente megrendezett, *Ariadne* elnevezésű kiállítása. 1996-ban volt az első, azóta a tárlat országossá terebélyesedett, Marosvásárhely pedig általa e dinamikus fejlődő, látványos művészet romániai fellegvárává lett. És egyre több fiatal talentum emeli magasra a textilművészet zászlaját, csatlakozva a műfaj vásárhelyi legjobbjaihoz, a főszervező Nagy Dalmához és markáns életművet felmutató társaihoz, Hunyadi Máriához, Csíky Szabó Ágneshez, Bandi Katihoz, Sajgó Ilonához, Kolumbán Kántor Zitához. Nem csak képletesen, ugyanis kétszer már a zászlót választották seregszemléjük vezérfonalául a textilesek. Egyszer a Bolyai Alkotótábor zárásakor az egész várat körbedíszítették különleges lobogóikkal.

Egy másik csoportosulás 2002-től lepi meg szokatlan kínálatával a közönséget. A *Totem* nevet viselő kiállítás ősi és jelenkori jelképeket szervesen egybekapcsolva vonultat

Hunyadi László: Pentaton (bronz)

Haller József: Kékszakállú herceg (pasztell)

fel különös, modern hangvétellő, gyakran meghökken-tő, fantáziadús festményeket, szobrokat, installációkat, vegyes technikájú munkákat. Ennek is mind messzebbre jut el a híre, a vásárhelyi művészek mellett több bukaresti, temesvári, kolozsvári és más városbeli részvevője van az évente lezajló eseménynek. A november végi napokban is ez vonzotta a nézőket a Kultúrpalota földszinti galériáiba. Egyébként hosszú-hosszú évtizedek óta ez a fő kiállító tere a városnak.

Akármilyen rangos és szép ez a kulturális hajlék, rég szükség lenne egy nagyobb, modernebb, a mai elvárásoknak megfelelő galériára. Ilyesmíról valószínűleg sokáig álmodni sem lehet. Itt rendezik tehát a másik műfaji bemutatkozást lehetővé tevő csoportos kiállítást is, az újonnan rendszeresült, de ígéretes, részben az egykor nagy népszerűségnek örvendett *Humorsalon* pótlását is felvállaló *Interaktív Grafikai Szalont*. Az előbbit a korán elhunyt, sokoldalú Molnár Dénes kezdeményezte és éllette, az utóbbit a művész grafikus fia, ifjabb Molnár Dénes szorgalmazza. A napokban zárult a harmadik interaktív tárlat, ahol a többnyire fiatal grafikusok rajzaik és grafikai lapjaik bemutatása mellett megpróbálják bevonni az érdeklődőket is a dolgok menetébe. A helyszínen met-szeteket készítenek, s a nézőket is beavatják a műhely-titkokba. Számítógépes grafikákat is képernyőre visznek, kinyomtatnak velük együtt. A nézői részvétel még elég bátortalan, de a kísérlet mind vonzóbbá, izgalmasabbá válik.

És kedvező fogadtatása volt a keramikusok együttes megmértetésének is. A Bolyai táborozás hozta össze őket az egyik utóbbi nyáron, aztán kiderült, szinte megszállottan dolgoznak. És már nem elégedtek meg azzal a raku-égetéssel, amit a várudivaron szerveztek a népes nézősereg jelenlétében. Később megismételték a műteremházzá átalakított műemléképület, az egykori várme-gyeháza udvarán is, szintén kíváncsi közönség előtt. Anyi kerámiatárgy született, hogy azt kár lett volna parlagon hagyni. Így pattant ki a közös kiállítás ötlete, amit a nagy érdeklődés láttán immár évente meg szeretnének rendezni. Mi sem természetesebb ezen a vidéken, ahol olyan régi hagyományai vannak a kerámiaázsának (Gondoljunk csak Korondra, Makfalvára, Nyárádszeredára, Szolokmára), illetve Marosvásárhelyen, ahol a Kultúrpalota és az egy-kori Városháza pompázatos gazdagsággal kínálja a kerá-miai remekeket is. Pályájuk elején tartanak a szervezést szorgalmazó keramikusok, olyanok, mint Csorvási Szabó Attila meg Birtalan Vidra Orsolya, jó kezekbe került tehát a műfaj felfuttatásának ügye.

Van egy másik, az eddig említettekől némiképp elkülönülő csoportosulás is. A világ képzőművészeti újhullá-maira folyamatosan, mint követendő példára figyelő fia-talok, fiatalosan reagáló, a befogadók meghökkenítésére, zavarba hozására mindig kész művészek tömörülése, akik az alkotáshoz, az alkotó hagyományokhoz másképpen viszonyulnak, mint az előttük járó nemzedékek. Néhány

éve a színházi díszlettervezésben is sikeres Bartha József által létrehozott *ARTeast Alapítvány* égisze alatt igye-keznek a városban olyan avantgárd, forradalmasító sze-repet betölteni, mint a valamikor eléggé értetlenül, sőt a hatalom részéről kimondottan ellenségesen fogadott, de ma már oly gyakran nosztalgiával felidézett MAMÚ. A kísérletező, konceptuális, posztmodern művészet és még hatványozottabban a médiaművészet híveiként fel-lépő alakulat nem vegyül a többiekkel, külön kiállítá-sokkal, performanszokkal rukkol elő, más központokból és külföldről is olyan művészeket hívnak meg kiállítani, akiknek az elképzelései, törekvései egyeznek a magukéi-val. Megkeresik a céljaikra alkalmas, nem konvencionális kiállítótereket, azokra összpontosítják a bemutatkozást. Hosszabb ideig a felújított műteremházban működtették a *Pincegalériát*. Újabb létesítmény ugyanott, az emele-ten a Bartha József műterméből leválasztott *B5 Stúdió*, amely kamararendezvényeknek adhat otthont. Hosszú távú programja máris igen érdekesnek tűnik. A november elején lezajlott avatáson a Marosvásárhelyről Budapestre áttelepült Chilf Mária volt az első kiállító. Őt két horvát vendég munkái követték, az ország kortárs művészetét képviselve. Kiállításuk a napokban lezajlott *15. Alter-Native Nemzetközi Rövidfilm Fesztivál* jelentős társrendez-vénye volt. November végén a budapesti Szacsva y Pál okozott meglepetést a betérőknek *A diós-mákos hatás* című műegyüttesével.

E vázlatos felsorolással azt is sejtetjük, hogy Marosvásárhelynek több kiállítóteremre van (lenne) szük-sége. A kényszerűség ki is alakított néhány galériát, nem kimondottan ilyen célra létrehozott létesítményekben. Művelődési házak előcsarnokaiban, renovált várbarátság-ban, alapítványi székhelyeken, egyházi tanácsstermek-ben, diakóniai otthonokban, szállodákban, panziókban, üzletközpontokban, szerkesztőségekben rendeznek rend-szeresen kiállításokat. Az utóbbi évtizedben azonban a Kultúrpalota mellett a Bernády Ház lett a város legrango-sabb és legnépszerűbb bemutatkozási helye.

A városépítő polgármester nevét viselő, szellemi örök-ségét ápoló alapítvány irányításával a közművelődési központ a marosvásárhelyi magyarság kedvelt gyülekező-helyévé vált. Számos rendezvénye között a leglátogatot-tabbak éppen a képzőművészeti tárlatok. Főleg mióta az épület átépítésének köszönhetően, egyszerre a földszinti termekben és a tetőtéri galériában is rendezhető kiállítás. Az említett időszakban legalább kétszáz tárlatnak adott otthont a Bernády Ház. Természetesen mindennek előtt a helybeli, a Maros megyei, tágabb körben az erdélyi képzőművészek mutatkoznak be új műveikkel, de a nyitás jegyében mind több anyaországi és más külföldi alkotó is kihasználja az itteni megmértkezés lehetőségét. Példaként talán elég, ha csak az idei névsorból kiragadjuk a budapesti Kubinyi Anna textilművész, a szintén fővá-rosi kiváló grafikus, Gyulai Líviusz, vagy a Vásárhelyen nagyon megkedvelt zalaegerszegi keramikus, Németh

János nevét. Október végén, november első felében pedig a pár éve elhunyt Szász Endre műveit tekinthették meg tömegek ugyanitt. Azét a Szász Endrét, aki úgy vált nemzetközi hírvé, hogy diákként három esztendeig Marosvásárhelyen bontakoztatta ki tehetségét Bordi András kultúrpalotai szabadiskolájában. Ez is jól érzékelteti a generációk jelképes kézfogását. De a nyitás másban is jótékonyan kamatozik. A Bernády Ház a cserkapcsolatok vérkeringésében is jelen van. A Bukaresti Magyar Kulturális Központ, a Sepsiszentgyörgyi Magyar Koordinációs Központ tárlataiból ide is eljut jó néhány, és több művésztelep él a Ház által felajánlott lehetőséggel, évente válogatást tár gyűjteményeiből a vásárhelyi érdeklődők elé. A nagy múltú gyergyószárhegyi, a fiatalabb makfalvi, szováta, erdőcsinádi, gyergyóalfalvi alkotótábor említhető e sorban. Egy friss egyezés révén hasonló magyarországi, szlovákiai telepek irányába is kitágul a kör. Nyilván a cserék kifelé is érvényesek, az anyagiaktól eltekintve, '89 decembere óta a marosvásárhelyi művészek utazásának, külföldi bemutatkozásának, érvényesülésének nincs különösebb akadálya. Persze, a pénz, pontosabban a pénztelenség a legtöbb esetben döntő lehet. Mégis elmondható, hogy a város ebből a lehetőségből is gazdagon profitált. A világszerte alkotók szemléletváltása frissítően hat a képzőművészeti közege.

És még nyert valami fontosat Marosvásárhely lakossága: a szobrászok előtt megnyíltak a közterek. A letűnt rendszer utolsó évtizedeiben elképzelhetetlen volt, hogy magyar vonatkozású szobrot állítsanak bárhol is a városban. Vásárhely magyarsága nagyon hosszú ideje egyre csak veszítette köztéri szobrai, emlékműveit. Aztán hirtelen megváltozott a helyzet. Azok a művészek, akik addig kénytelenek voltak a kisplasztikára, ötvösségre, esetleg ékszerkészítésre szorítkozni, egyszerre csak azon kapták magukat, hogy egymást érik a monumentális feladatokra, az emlékszobrászatra szóló felkérések, megbízások, versenypályázatok. Nem riadtak vissza a kihívástól, amire lélekben talán nem is voltak felkészülve, és azóta is becsülettel fáradoznak a hiányok pótlásán. Legtöbbször hazai pályán, de olykor az anyaországban, sőt azon túl is. A rendszerváltozást követő periódusban avatták fel Marosvásárhelyen az egyik legmegbecsültebb és legtermékenyebb szobrászunk, a Magyar Művészeti Akadémia tagjává választott Hunyadi László *Petőfi szobrát*, a Kultúrpalotában helyezték el a *Bernády-portróját*. Domborművet is szentelt a legendás polgármesternek, akárcsak nemzedéktársa, Kolozsvári Puskás Sándor és a Bernády-mellszobrot alkotó Bálint Károly. Az egykori várépítő Borsos Tamás szobrát Kiss Leventének köszönhetjük, Kós Károlyét a még fiatalabb Gyarmathy Jánosnak, aki nemrég az Aranka György pályázatot is megnyerte. Az egészen ifjú Pokorny Attila, aki az aradi Szabadság szobor felújításából is kivette a részét, *II. Rákóczi Ferenc* mellszobrát mintázta meg és öntötte bronzba. Miholcsa József *Bolyai Farkas* és *Bolyai János* kőarcását faragta ki

és adományozta a Bolyai középiskolának. Pár évvel ezelőtt az akkor még tevékeny Izsák Márton, a vásárhelyi művészek nesztora Márton Áron püspök mellszobrával lepté meg a Szent János plébániát. Folyamatban tehát a történelmi igazságtétel, de miközben a város rendelkezésére álló anyagi, szervezési, alkotói potenciál a parancsszóra ledöntött szobrok helyettesítésére koncentrál, továbbra is háttérben marad az a jogos elvárás, hogy nyugat-európai mintára az emlékszobrok mellett más modern, esztétikai értéket hordozó plasztikákkal is díszítsék az utcákat, tereket, épületeket. A műtermek, kiállítások nagyon sok ötletet, reális elképzelést kínálnak föl erre. A legkézzelfoghatóbb megoldás talán a Bolyai Alkotótábor szobortermésében rejlik. Az évek során a váruvvaron kialakult látványos szoborpark szinte mindenik alkotása megérdemelné, hogy Marosvásárhely valamelyik közterén találjanak számára alkalmas, végleges helyet.

Az olvasó bizonyára észrevette, hogy az előbbiekben a város képzőművészeti életének magyar vonatkozásaira tértem ki, noha sok jelenség felvetése, főleg a csoportos jelentkezések összefüggéseiben, mindkét etnikum művész képviselőire vonatkoztatva érvényes. De nyilvánvaló, hogy jelen esetben a magunk eredményeiről, gondjairól szeretném tájékoztatni a Pannon Tükör olvasóközönségét. Nem feledve, bár jelzésnyi terjedelemben, hogy az etnikai kettősségből kölcsönös előnyök is származnak. Az alkotók önkéntelenül is hatnak egymásra, bizonyos szemléletet, látásmódot, eszköztárat, önszerveződési formát akarva-akaratlanul átvesznek egymástól. A megújulásra ösztönző nyitottságot az is ébren tarthatja, hogy a vásárhelyi magyar alkotók Budapest mellett Bukarestre is élénken figyelnek. Már csak azért is, mert egyesek közülük nem Kolozsváron, hanem a román fővárosban végeztek egyetemi tanulmányukat. A Kárpátokon túli román festők franciás könnyedsége például, koloritjuk derűs játékosága, élénk vidámsága befolyással lehet az itteni hagyományosan komorabb, drámaibb hangvételre is. És a sokféleség, amelyet ez az eleve adott és az évek multával Marosvásárhelyen is mind erőteljesebb dualizmus is serkent, a tárlatlátogató számára egyfajta nyereség. Noha lehetnek olyanok, akik ezt nem így élik meg.

Kiállításokra céloztam, de a műtermeket is gyakran emlegettem eddigi eszmefuttatásaimban. Ezek ajtaja is nyitva az érdeklődők előtt. Akik tehetik, élnek is a látogatás lehetőségével, hiszen mindig érdekes az alkotások születésének boszorkánykonyhájába is betekinteni. Abban a környezetben a művészek is könnyebben megnyílnak, mint máskor. Hangsúlyoztuk, főleg a festők, grafikusok ma már kevesebben vannak, mint az ötvenes-hatvanas-hetvenes években, amikor a nagy tanárnemzedék teljes energiáival kelhetett versenyre a városba visszatért első, második generációs tanítványaival, együttesen virágoztatva föl Marosvásárhely művészeti kínálatát. De a festői műtermek napjainkban is megannyi becses értékkel fogadják az érdeklődőket. A harmadik jeles generáció is

megtette a magáét, igényes, eredeti, öntörvényű művészi univerzumot teremtett talentumaiból, és akárcsak az előttük járók, ők is segítettek továbblépni az utánuk jövőket. Immár ők a nagy hagyományú *Barabás Miklós Céh* szellemének életetői és a tágabban értelmezett marosvásárhelyi művésztelep kiemelkedő egyéniségei. Hívjuk segítségül az erdélyi képzőművészet kitűnő ismerőjét és krónikását, *Az erdélyi magyar művészet a XX. században* című fontos kötet szerzőjét, Banner Zoltánt, és vele együtt ajánljunk a piktúra mai reprezentánsai közül néhányat az olvasók figyelmébe. Mindenek előtt Kákonyi Csillát, akit a műkritikus a vásárhelyi metafizikai realizmus megteremtőjének nevez. Képeit az „elvágyódás sajátos fojtottságával színezett kisvárosi álmodozás varázslatos szintézisének” tekinti. Korunk nyomasztó életérzései újabb és újabb drámai kompozíciókban jelennek meg Kákonyinál. Az övéhez hasonlóan egyedi és helyi sajátosságaiban is egyetemes értékű Barabás Éva festészete. Egy kiemelkedő marosvásárhelyi művészdinasztia képviselőjében ragadtatja el a nézőt „burjánzó sokalakúsága, hiperrealista holdtájai, történelmi kosztümös elvágyódói, egész festészetének korszerű patosza és professzionalizmusa.” Haller József reneszánsz tudású, rendkívüli érzékenységgel rajzolóművész, a magyar grafika legigényesebb ágazatának sokoldalú folytatója, akinek pasztelljei, olajképei is a fekete-fehér remekeinek szintjén tükrözik tehetségét. Siklódy Tibor az akvarellezés kiválósága az erdélyi táj lényegét filozofikus tömörítésben, zenei finomsággal örökíti meg a

festményein. Porzsolt Borbála „székely és csángó balladai, biblikus drámaiságú életképi tájkompozíciói többnyire az asszonyi sorsot” mutatják föl nagy szuggesztivitással. Datu Viktor „a dekoratívabb, sarkítottabb, szerkezetesebb formaadás” vonulatát gazdagítva a népi gyökerekhez nyúl vissza és teremt meg a maga geometrikus világát. Major Gizella lírai pasztellhangulatai, színharmóniái a falu konkrétumaitól jutnak el a kozmogonikus mondanivalóhoz, de éppolyan szenvedéllyel ötvözi a vonalat, a formákat mives grafikai lapjain is. Zolcsák Sándor gazdag festői tapasztalatait kamatoztatva, „nagy méretű portrékompozíció-sorozatban kíván minél teljesebb Pantheont emelni a jelenkori erdélyi irodalom és gondolkodás személyiségeinek.” Kedei Zoltán drámai erejű, mély tónusú festményeken veti fel közösség és egyén sorskérdéseit, lélekbe vágó festői választ fogalmazva meg a nézőnek. Szép György a gesztusfestészet sajátosságait igazítva egyéniségéhez, a vidék, a pusztuló falu lényegét, a látható mellett a láthatatlant próbálja megragadni különleges színvilágú és faktúrájú munkáin. De álljunk meg itt, azzal az észrevétellel, hogy a felsoroltak mindenikének fontos a képbe kódolt üzenet is. Hiszen számukra elhivatottságot jelent a festészet, a művészet. Ez különben még számos marosvásárhelyi alkotóról elmondható. Olyanokról is, akik a látványteremtés, a dekorativitás bűvöletében dolgoznak. Minderről azonban legjobb a helyszínen meggyőződni. A hosszú utazás fáradtságát is feledtetheti a Marosvásárhelyen szereshető élmények sokasága.

Kiss Levente: Matolla (bronz, márvány)

Csatlós Levente: Cím nélkül (vegyes technika)

